

III.1

Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest
De Heer A. GOFFART
Directeur
B.R.O.H. – Directie Stedenbouw
CCN-Vooruitgangstraat 80-bus 1
1035 Brussel

U/ref. : 04/PFD/171847
O/ref. : GM/AH/BXL-2.726b/s397
Bijlage : 1 dossier met 6 plannen en 2 lastenboeken

Brussel,

Mijnheer de Directeur,

Betreft : BRUSSEL. Onze-Lieve-Vrouwvoorplein, 16. Restauratie van het atelier E. Salu – fase 4. Eensluidend advies over de aanvraag tot unieke vergunning.

Dossier behandeld door Dhr. S. De Bruycker bij de D.S. en door Dhr. S. Duquesne bij de D.M.L.

In antwoord op uw brief van 24 augustus 2006 met bovengenoemde referentie, ontvangen op 29 augustus, hebben wij de eer u te melden dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 6 september 2006 over hoger vermelde werken gunstig advies onder voorbehoud heeft uitgebracht.

De aanvraag betreft de vierde restauratiefase van de voormalige, aan het kerkhof van Laken verbonden, beeldhouwersateliers Ernest Salu. De werken betreffen hoofdzakelijk het interieur van de gebouwen en voornamelijk de ruimten die in vorige fasen nog niet werden gerestaureerd of gerenoveerd.

De belangrijkste ingrepen zijn de restauratie van de Fonteinzaal en de Griffioenruimte, de restauratie / renovatie als publiekstoegang van de overdekte doorgang en van de archiefkamer/depot, alsook de restauratie van het modeleeratelier en van een aantal gipsen beelden, onroerend door bestemming. Het atelier en bijbehorend woonhuis werd in zijn totaliteit beschermd bij besluit van 14/05/1992.

Eerdere werken

1989-1991 : dringende instandhoudingswerken

1993-1994 / 1995 fasen 2 en 3, o.a. totale reconstructie van de glaskap van de wintertuin
na 1995 kleinere aanpassingswerken en regelmatig onderhoud

In fase 2 werd een kleurenonderzoek uitgevoerd op het beschilderde schrijnwerk en op de wanden.
[Alle te restaureren elementen zullen aan dat onderzoek beantwoorden.](#) **controlleren**

Algemene opmerkingen over de samenstelling van het dossier

Spijtig genoeg is er op de plannen geen duidelijk onderscheid tussen de bestaande en de beoogde toestand (bijvoorbeeld afsluiting overdekte doorgang, xxx)

Hoewel zorgvuldige en nauwkeurige omschrijving van de werken zijn de interventies vaak niet op de plannen aangeduid (bijvoorbeeld interventies m.b.t. katoendamast, bepaalde belangrijke details ontbreken (toevoeging plexi onder tussen metalen vloerrooster en plafond fonteinzaal)

Overdekte doorgang naar de binnentuin en aanpalende ruimten (zijde kerkhof)

De doorgang wordt gerestaureerd en gerenoveerd en zal een bestemming krijgen als onthaalruimte voor de bezoekersgroepen. Door toevoeging van twee nieuwe deurwanden kan de ruimte in de winter afgesloten worden. De opendraaiende deurwanden kunnen eveneens tijdens de bezoekdagen. De constructie en plaatsing van de deurwanden is zodanig opgevat dat ze omkeerbaar zijn.

* vormgeving ?

* omkeerbaarheid ?

* wat m.b.t. tot de bestaande vloer in kasseien / egaliseren ? aansluiting met nieuwe deur ?

In de aanpalende ruimten 15 en 18 worden respectievelijk een vestiaire en keuken ingericht, alsook het herensanitair. De functies dienen ter ondersteuning van de ontvangstfunctie van het centrum.

Het voorhuis met dienstingang

Rechts achter het toegangshek bevindt zich het voorhuis in neorenaissancestijl waarvan de fraaie eikenhouten deur gerestaureerd wordt. De deur bevatte een kleurrijk glasraampje met de inscriptie *Salve* (door vandalisme vernietigd tijdens de jaren 1980). Aan de hand van overgebleven scherven zou dat onderdeel eveneens gerestaureerd kunnen worden.

* kunnen worden ?

De fonteinzaal en de griffieenzaal

Deze oorspronkelijke tentoonstellingszaal werd opgevat rond een centrale kolom waarrond zich een waterbekken bevindt. Het bevat verscheidene opvallende details (spiegel, raampje, deur naar doorgang) die zoals de granito vloer en de damasten muurbekleding (katoendamast met granaatappelmotief op spieramen) gerestaureerd worden. De ontbrekende delen worden gerconstitueerd. De oorspronkelijke functie wordt hersteld.

* restauratie van de elementen ?

Het rechterdeel van de ruimte wordt momenteel overkapt door een roosterwerk met oceaanglas waarboven zich de in 1992-93 aangebrachte roostervloer van de tentoonstellingsruimte bevindt. Het glas zal na reiniging opnieuw trillingvrij geplaatst worden. Aan de bovenzijde van het metalen roosterwerk waarop de glasplaten liggen, en dus onder het vloerrooster van de eerste verdieping, moeten doorzichtige plexiglasplaten het oceaanglas beveiligen en vrijwaren van vuil.

* optie ?

Er worden eveneens aanvullende restauraties voorzien in de griffieenzaal.

* aanvullende restauraties ?

Het modeleeratelier op het gelijkvloers

Deze nooit eerder gerestaureerde ruimte wordt gerestaureerd met behoud van de oorspronkelijke sfeer.

De ramen moeten omwille van bouwfysische gebreken hermaakt worden. Het betreft metalen ramen met fijne horizontale en verticale indeling opgebouwd uit fijne ijzren profielen. De ramen bezitten elk twee opendraaiende delen.

De deur naar de binnentuin wordt gerestaureerd.

* restauratie deur en ramen ?

Archiefruimte / depot, eerste verdieping en traphal die er naartoe leidt

Boven het modeleeratelier gelegen ruimte zal ontmanteld worden, de dakspanten gereinigd en hersteld en de oorspronkelijke bepleistering tegen de dakhelling opnieuw aangebracht. De bepleistering wordt aangebracht op een metalen pleisterdrager zoals ook in de traphal. De uit 1982 daterende tussenwand wordt verwijderd en vervangen door een gepuntlast stalen netwerk om het depot af te sluiten maar visueel te laten participeren in de trapzaal en tentoonstellingsruimte. Hiervan ontbreekt elke uitvoeringstekening. Ook de lokalisatie op plan van de bestaande en van de af te breken wand is onbestaande.

* restauratie dakkap

* stalen afsluitingswand

Eén raam wordt vervangen de andere worden gerestaureerd en herschilderd met één laag zijdeglansverf op basis van alkydhars en één laag aflak op basis van alkydhars met polysiloxanen. groen cfr studie

In de traphal worden de muren gekaleid : 2020-Y10R oker

Hal, serre

In de serre bevindt zich eveneens een metalen vloer in te vullen met glas om de onderliggend ruimte van licht te voorzien.

Tentoonstellingsruimte op de eerste verdieping

De bekleding van het dakvlak van het lessenaarsdak met pleistergips moet nog uitgevoerd worden.

Het studie- en documentatiecentrum

De ruimte zal verder ingericht worden

Reliëfs

Betreft de originele gipsmodellen voor demarmeren bas-reliëfs van het monument aan de helden van de Belgische revolutie op het Martelaarsplein. 4 modellen in geschilderd gips

voorgestelde behandeling

fixering loszittende verf

algemene reiniging met neutraal detergent

dichtzetten van de barsten na behandeling metalen onderdelen

invullen picturale lacunes

reconstructie ontbrekende houten kaders (in 1993 verwijderd wegens aantasting)

Trappaal Guillaume Geefs

Madonna Grafmonument Praet te Fleurus

Met de meeste hoogachting,

A. VAN LOO
Secretaris

J. DEGRYSE
Voorzitter

kopie : D.M.L. van het Brussels Gewest